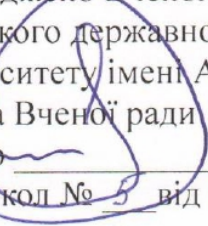

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Освітньо-професійна програма

Біологія та здоров'я людини
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини
з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено Вченою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
Голова Вченої ради
Ректор Ю. О. Лянной
(протокол № 5 від 30.11.2020 р.)

Суми 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Біологія та здоров'я людини
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини
з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри біології людини і тварин

Протокол № 3 від «13» жовтня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Говорун О. В.)

«13» жовтня 2020 р.

Ухвалено науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № 3 від «17» жовтня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії
природничо-географічного факультету _____ (Міронєць Л.П.)

Перший проректор _____ (Пшенична Л. В.)

Керівник центру якості вищої освіти _____ (Ячменик М. М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Біологія та здоров'я людини підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена та внесена кафедрою біології людини і тварин Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

Міронєць Людмила Петрівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної біології та екології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Говорун Олександр володимирович	кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології людини і тварин Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Генкал Світлана Едуардовна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології людини і тварин Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Павлущенко Наталія Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Антонова Лариса Володимирівна	директор КУ Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 20 імені Ігоря Гольченка, м. Суми
Валюх Марина Володимирівна	студентка природничо-географічного факультету сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

**Голуб Лідія
Василівна**

директор КУ Сумської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 25 м. Суми Сумської області

**Яковенко Лідія
Василівна**

вчитель біології вищої категорії, старший вчитель КЗСОР «Сумська обласна гімназія-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей

**Дерев'янка Юлія
Олександрівна**

вчитель біології І категорії, старший вчитель Сумської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 7 імені Максима Савченка Сумської міської ради

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; Природничо-географічний факультет, Кафедра біології людини і тварин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Початкова освіта першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. На базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») можуть бути пере зараховані не більш ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми.
Наявність акредитації для ОПІ	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОР молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджена з 1 вересня 2021 року, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2021-rik
2 – Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на підготовку компетентних, висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі освіти з предметних спеціальностей біологія та здоров'я людини та початкова освіта в закладах середньої освіти, на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів. Забезпечити формування компетентностей, необхідних майбутньому вчителю біології та початкової освіти для здійснення ефективної професійної діяльності та самоосвіти протягом життя.	

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 014 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта. Предметна спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Додаткова предметна спеціальність: 013 Початкова освіта. Програма передбачає такі компоненти: обов'язкові дисципліни (133,5 кредити ЄКТС, 4005 год., з них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 22 кредити ЄКТС, 660 год., циклу професійної підготовки – 111,5 кредитів ЄКТС, 3345 год.); вибіркові дисципліни (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.); практична підготовка (37,5 кредити ЄКТС, 1125 год.); підсумкова атестація проводиться у формі кваліфікаційного екзамену (або захисту кваліфікаційної роботи) з біології та методики навчання біології та комплексного кваліфікаційного екзамену з педагогіки, психології та методик початкової освіти (3 кредити ЄКТС, 90 год.). Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах загальної середньої освіти. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади біології (достатні для формування предметних компетентностей), початкової освіти та педагогіки, методики навчання біології (рівень базової середньої освіти). Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи біології та початкової освіти як наук. Освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базовій середній школі.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для бакалавра); має академічну та прикладну орієнтацію. ОПП зорієнтована: – на оволодіння фундаментальними знаннями про рівні організації живої матерії, особливостями їх будови та функціонування; основні біологічні процеси та їх характеристики; систематичні категорії та класифікацію представників усіх царств живої природи; онтогенетичні зв'язки між представниками живої природи; сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології у закладах загальної середньої освіти; основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти; інноваційні технології організації і проведення навчально-виховної та методичної роботи в Новій українській школі за напрямками, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти. – на набуття навичок навчання біології та початкової освіти у базовій школі та на формування здатності на високому

	професійному рівні застосовувати набуті загальнонаукові й професійні знання та генерувати нові ідеї. Програма ураховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних знань із їх практичним застосуванням через проходження навчальної та виробничої (педагогічної) практики.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта в галузі 01 Освіта/Педагогіка. Основний фокус програми – підготовка фахівця із спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), та додаткової предметної спеціальності 013 Початкова освіта, який може виконувати обов'язки вчителя біології та здоров'я людини базової школи та вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти. Акцент робиться на здатності й готовності планувати, організовувати та здійснювати навчально-виховний процес із біології та здоров'я людини в закладах базової школи та вчителя початкових класів в закладах загальної середньої освіти. Ключові слова: освіта, бакалавр освіти, учитель, технології навчання та викладання, біологія, початкова освіта.
Особливості програми	Програма передбачає підготовку фахівців до впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій в професійній діяльності. Освітньо-професійна програма містить перелік загальних і предметних компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку. Унікальність ОПП полягає у відсутності подібних освітніх програм у межах Сумської області, а також в оригінальному поєднанні освітніх компонентів, які забезпечують диверсифіковані знання, що дозволяють здобувачу освіти бути конкурентним на ринку праці, зважаючи на сучасні виклики суспільства. ОПП містить навчальні практики та виробничу (педагогічну) практику у закладах загальної середньої освіти. Є основою для навчання за ОПП підготовки магістра середньої освіти (другий ступінь вищої освіти).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для викладацької, навчально-виховної й організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності на посадах, передбачених чинним Класифікатором професій ДК 003:2010. Особа, яка здобула ступінь бакалавра може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій – 2016»), а саме: вчитель середнього навчально-виховного закладу, вчитель біології та здоров'я людини (КОД КП – 2320, КОД ЗКПШТР – 25157); вчитель початкових класів; лаборант (освіта) (КОД КП – 3340); асистент вчителя (КОД КП – 3340).
Подальше навчання	Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Програмою передбачено студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання на основі особистісно орієнтованого, діяльнісного, індивідуально-творчого та праксеологічного підходів. Форми навчання: лекції, семінари, лабораторні та практичні заняття; самостійна робота (з опорою на підручники, навчальні посібники, конспекти, інтернет-джерела, електронні ресурси); індивідуальні та групові консультації з викладачами; написання курсових робіт; навчальна та виробнича практика; здійснення науково-дослідної діяльності; гурткова робота й робота у проблемних групах. Методи навчання: практичні, практично-теоретичні, наочні, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, абстрактно-дедуктивні, конкретно-індуктивні, діалогічні, дослідницькі, інтерактивні, навчально-ігрові технології.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, семестровий, контроль самостійної роботи студентів, самоконтроль. Форми контролю: письмове й усне опитування, заліки, екзамени, тестування, презентація результатів виконання індивідуальних аналітичних та творчих завдань, захист курсових робіт, звіти з навчальної та виробничої практики, комплексний кваліфікаційний екзамен (або захисту кваліфікаційної роботи) з біології та методики навчання біології, комплексний кваліфікаційний екзамен з педагогіки, психології та методик початкової освіти
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в освітній галузі, що передбачає застосування теорій та методів педагогічних, психологічних та біологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо. ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 3. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання. ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології. ЗК 6. Здатність до самовдосконалення та саморозвитку. ЗК 7. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно та письмово). ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній

	діяльності. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності. ЗК 10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя. ЗК 11. Здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку.
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1. Здатність володіти термінологією та символікою біологічної мови. ПК 2. Здатність аналізувати біологічні явища як природного походження, так і технологічні, з погляду фундаментальних природничих принципів і знань, а також на основі відповідних методів. ПК 3. Здатність характеризувати досягнення та сучасний стан біологічної науки, її роль у житті суспільства. ПК 4. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності вчителя біології та природознавства. ПК 5. Здатність до перенесення системи наукових біологічних знань у площину навчального предмету біологія, здійснення структурування навчального матеріалу. ПК 6. Здатність описувати широке коло природних об'єктів та процесів (як натуральних, так і штучно створених), починаючи від цілісності біосфери (включаючи її еволюцію від моменту створення до нинішніх днів) та закінчуючи молекулярним рівнем організації живого; ця здатність повинна ґрунтуватися на глибокому знанні та розумінні широкого кола біологічних теорій та тем. ПК 7. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу з біології та природознавства в закладах загальної середньої освіти. ПК 8. Здатність до проектування власної діяльності при навчанні біології та природознавства учнів закладів загальної середньої освіти. ПК 9. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, спрямованих на розвиток здібностей учнів, на основі психолого-педагогічної характеристики класу. ПК 10. Здатність формувати в учнів ключові і предметні компетентності. ПК 11. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології. ПК 12. Здатність організовувати та популяризувати роботу щодо збереження навколишнього середовища серед учасників освітнього процесу. ПК 13. Здатність обирати оптимальні шляхи вирішення проблемних ситуацій у професійній діяльності вчителя біології та природознавства. ПК 14. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проектів, підготовки аналітичної звітної документації та презентацій. <i>Для додаткової спеціальності 013 Початкова освіта</i> ПК 15. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових

	документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі. ПК 16. Здатність планувати роботу вчителя, розробляти календарно-тематичне планування динаміки розгортання змісту освітніх галузей, план виховної роботи, планувати професійний саморозвиток вчителя. ПК 17. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів з урахуванням їх вікових особливостей та специфіки предметів; усвідомлювати рівень власних досягнень, розуміти необхідність постійного підвищення кваліфікації та особистісного розвитку, здійснювати самооцінку, систематично вдосконалювати свої фахові компетенції, визначати напрям особистісного розвитку. ПК 18. Здатність використовувати інноваційні технології галузі початкової освіти та творчо підходити до вирішення педагогічних завдань у професійній діяльності. ПК 19. Здатність до виховання в учнів початкових класів толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу. ПК 20. Здатність організовувати освітній процес для обдарованих учнів початкових класів та учнів з особливими освітніми потребами.
7 – Програмні результати навчання	
Знання:	ПРЗ 1. Знати біологічні терміни та поняття. ПРЗ 2. Знати та розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, орієнтується на її сучасні досягнення. ПРЗ 3. Знати рівні організації живої матерії, особливості їх будови та функціонування, взаємозалежність між особливостями будови та процесами життєдіяльності живих організмів. ПРЗ 4. Знати особливості будови клітин представників усіх царств живого. ПРЗ 5. Знати систематичні категорії та класифікацію представників усіх царств живої природи, в тому використовує визначники для ідентифікації рослинного чи тваринного організму. ПРЗ 6. Розуміти онтогенетичні зв'язки між представниками живої природи, сутність гіпотез виникнення життя на планеті Земля. ПРЗ 7. Знати сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології у закладах загальної середньої освіти. ПРЗ 8. Розуміти природу і знати вікові особливості учнів початкових класів з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні особливості дітей з особливими освітніми потребами. ПРЗ 9. Знати інноваційні технології організації і проведення навчально-виховної та методичної роботи в Новій українській школі за напрямами, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти. ПРЗ 10. Володіти знаннями про організацію науково-методичної та навчальної діяльності вчителя початкової школи та організації позакласної та позашкільної роботи з дітьми; уміння організовувати власну науково-пошукову та самостійну роботу, навчально-пізнавальну та виховну діяльність молодших

	школярів. ПРЗ 11. Знати теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти.
Уміння:	ПРУ 1. Аналізувати етногенез української нації, історичні документи і за допомогою різних наукових методів, спираючись на принципи історизму, об'єктивності, зв'язку теорії з практикою ПРУ 2. Володіти основами професійної культури, готувати та редагувати текст и професійного змісту державною мовою, а також володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою. Створювати документи та професійні тексти відповідно до норм української мови. ПРУ 3. Уміти проводити уроки та застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; планувати структуру, зміст, процес організації уроків біології, а також уроків початкових класів із застосуванням новітніх технологій навчання. ПРУ 4. Організовувати та проводити різні види досліджень навчального та наукового характеру. Висвітлювати результати науково-теоретичних і дослідницьких пошуків у курсових, кваліфікаційних роботах та інших проявах наукової творчості. ПРУ 5. Уміти виконувати біологічні експерименти та дослідження як засіб навчання та для вивчення сутності біологічних процесів, явищ. ПРУ 6. Аналізувати будову та функції живих об'єктів та пояснює принципи життєдіяльності на основі біологічних, хімічних, фізичних теорій. ПРУ 7. Характеризувати особливості функціонування живої природи у взаємозалежності зі середовищем існування, розкривати механізми адаптації організмів. ПРУ 8. Уміти застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання біології та початкової освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів. ПРУ 9. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання учнів початкової школи з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. ПРУ 10. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу в навчальних закладах з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема – дитино центризму, здоров'язбереження, інклюзивного розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо. ПРУ 11. Володіти методами, формами, засобами різнобічного виховання, формування і розвитку особистості учнів початкових класів та її соціалізації у сучасному суспільстві.
Комунікація	ПРК 1. Організовувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначати оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності. ПРК 2. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами

	толерантності, діалогу і співробітництва.
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Уміти вчитися упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетентності. ПРА 2. Відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Початкова освіта, є штатними співробітниками СумДПУ імені А.С. Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації. Керівник проектної групи освітньої програми та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки, ліцензійним умовам. Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями (науковими та навчальними лабораторії з окремих розділів біології), устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану. Спеціальне лабораторне обладнання. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявність спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі. Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов. Використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших установах (за договорами про співпрацю). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожиток, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: освітньо-професійну програму, силабуси навчальних дисциплін, робочі програми усіх навчальних дисциплін, програми практик, дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної роботи студентів з дисциплін, методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації для написання курсових робіт. Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси з можливістю дистанційного навчання Moodle. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету. Офіційний веб-сайт (https://www.sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності,

	навчальні, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо. Інформаційне забезпечення: наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному репозитарії), доступу до баз даних Scopus, Web of Science, видавництва Springer Nature, повнотекстової колекції підручників видавництва «Центр учбової літератури»; офіційного веб-сайту навчального закладу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка бакалаврів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване: 1) на основі двосторонніх договорів між СумДПУ імені А. С. Макаренка та вітчизняними ЗВО-партнерами, а саме: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Уманський національний університет садівництва; Сумський національний аграрний університет; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; Рівненський державний гуманітарний університет; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка; Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя; Полтавський національний педагогічний університет імені В.І. Короленка. 2) а також з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: 1) на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; 2) а також з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян можлива відповідно до чинного законодавства України, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами, має самостійний завершений характер та здійснюватиметься у межах ліцензованого обсягу спеціальності за умови попередньої мовленнєвої підготовки

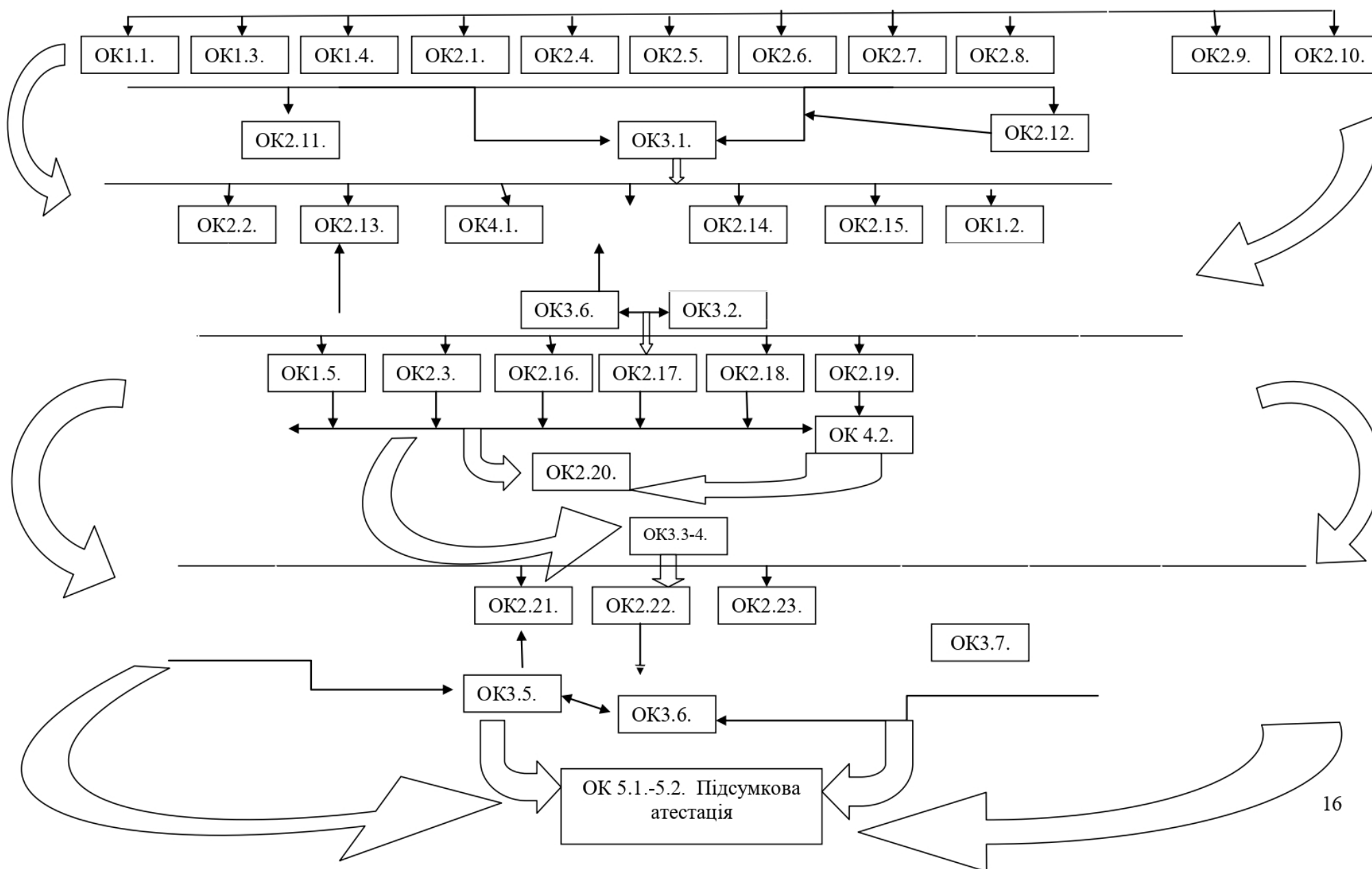
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумково- го контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОПП			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
OK1.1.	Історія та культура України	4	Іспит
OK1.2.	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Іспит
OK1.3.	Інформаційно-комунікаційних технології	3	Залік
OK1.4.	Фізичне виховання	4	Залік
OK1.5.	Іноземна мова	7	Залік
Всього за цикл:		22	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
OK2.1.	Психологія	6	Іспит
OK2.2.	Педагогіка	8	Іспит
OK2.3.	Основи інклюзивної освіти	3	Залік
OK2.4.	Цитологія	4	Іспит
OK2.5.	Неорганічна хімія	3	Залік
OK2.6.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	Залік
OK2.7.	Мікологія	4	Залік
OK2.8.	Вступ до спеціальності ПО	3	Залік
OK2.9.	Методика навчання технологічної освітньої галузі	5	Іспит
OK2.10.	Анатомія людини	5	Іспит
OK2.11.	Ботаніка	9,5	Іспит
OK2.12.	Зоологія	9,5	Іспит
OK2.13.	Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі	5	Залік
OK2.14.	Хімія органічна	3	Залік
OK2.15.	Ґрунтознавство	3	Залік
OK2.16.	Методика навчання української мови та літературного читання в початковій школі	5,5	Іспит
OK2.17.	Загальна екологія	4	Іспит
OK2.18.	Методика навчання математичної освітньої галузі в початковій школі	5,5	Іспит
OK2.19.	Фізіологія рослин	4,5	Іспит
OK2.20.	Методика навчання біології та природознавства	5,5	Іспит
OK2.21.	Фізіологічні основи здоров'я людини	5	Іспит
OK2.22.	Генетика з основами селекції	4	Залік
OK2.23.	Еволюційне вчення	3,5	Залік
Всього за цикл:		111,5	
Всього за обов'язкові компоненти:		133,5	
2. Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
	Вибір із загального списку	60	Залік
Всього за вибіркові компоненти:		60	

Практична підготовка			
ОК3.1.	Навчальна практика з біології	6	Залік
ОК3.2.	Навчальна практика з біології	9	Залік
ОК3.3.	Навчальна практика з біології	6	Залік
ОК3.4.	Навчальна практика з біології	1,5	Залік
ОК3.5.	Пропедевтична практика в ЗЗСО (педагогічна)	3	Залік
ОК3.6.	Виробнича практика в ЗЗСО (педагогічна)	6	Залік
ОК3.7.	Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО (початкові класи)	6	Залік
Всього за цикл практичної підготовки:		37,5	
Курсові роботи			
ОК4.1.	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	6	
Всього за курсові роботи:		6	
Підсумкова атестація			
ОК5.1.	Комплексний екзамен або захист кваліфікаційної роботи	1,5	
ОК5.2.	Комплексний кваліфікаційний екзамен з педагогіки, психології та методик початкової освіти	1,5	
Всього за підсумкову атестацію:		3	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми (Середня освіта Біологія та здоров'я людини). Початкова освіта першого рівня вищої освіти проводиться у формі кваліфікаційного екзамену (або захисту кваліфікаційної роботи) з біології та методики навчання біології та комплексного кваліфікаційного екзамену з педагогіки, психології та методик початкової освіти. Атестація завершується видачею документів встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ПК 1	ПК 2	ПК 3	ПК 4	ПК 5	ПК 6	ПК 7	ПК 8	ПК 9	ПК 10	ПК 11	ПК 12	ПК 13	ПК 14	ПК 15	ПК 16	ПК 17	ПК 18	ПК 19	ПК 20	
OK1.1	+		+			+	+				+										+											
OK1.2	+						+			+											+											
OK1.3	+		+	+	+					+								+														
OK1.4	+	+				+																			+							
OK1.5				+		+		+		+											+											
OK2.1	+	+	+	+		+			+	+						+				+										+		
OK2.2	+	+	+	+		+			+	+						+		+		+	+	+		+	+		+	+			+	
OK2.3	+	+	+							+	+										+			+				+			+	
OK2.4			+	+	+					+		+	+	+			+															
OK2.5		+		+	+					+			+										+									
OK2.6	+	+		+		+						+		+	+						+		+								+	
OK2.7		+	+	+		+				+		+		+		+	+						+									
OK2.8	+			+						+															+	+			+	+		
OK2.9	+		+	+	+	+				+																+	+		+	+	+	
OK2.10	+		+	+								+				+			+		+											
OK2.11	+		+	+				+		+		+		+		+	+		+						+							
OK2.12	+		+	+				+		+		+		+		+	+						+									
OK2.13	+		+	+					+	+													+			+	+	+	+		+	
OK2.14	+	+	+										+				+						+									
OK2.15	+	+	+	+						+	+	+					+						+									
OK2.16	+		+	+			+																			+	+	+	+	+	+	
OK2.17	+	+	+	+						+	+	+	+				+						+				+	+	+	+	+	
OK2.18	+		+	+																						+	+	+	+	+	+	
OK2.19	+		+	+						+		+	+				+										+	+	+	+	+	
OK2.20	+	+	+	+					+	+					+	+		+	+	+	+	+	+		+	+						
OK2.21	+		+	+						+		+		+			+		+													
OK2.22	+		+	+						+		+		+			+															
OK2.23	+		+	+						+		+		+			+															
OK3.1		+		+									+				+				+		+									
OK3.2		+		+									+				+				+		+									
OK3.3		+		+									+				+				+		+									
OK3.4		+		+									+				+				+		+									
OK3.5		+		+									+				+				+		+									
OK3.6	+	+	+	+					+																	+						
OK3.7	+	+	+	+					+						+	+		+	+	+	+	+		+								
OK3.8	+	+	+	+					+																		+	+	+	+	+	+
OK4.1			+	+								+	+	+			+															

OK5.1			+	+			+		+			+	+	+		+	+	+	+	+			+								
OK5.2			+	+			+		+																	+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ПРЗ 1	ПРЗ 2	ПРЗ 3	ПРЗ 4	ПРЗ 5	ПРЗ 6	ПРЗ 7	ПРЗ 8	ПРЗ 9	ПРЗ 10	ПРЗ 11	ПРУ 1	ПРУ 2	ПРУ 3	ПРУ 4	ПРУ 5	ПРУ 6	ПРУ 7	ПРУ 8	ПРУ 9	ПРУ 10	ПРУ 11	ПРК 1	ПРК 2	ПРА 1	ПРА 2
ОК1.1												+	+									+		+	+	
ОК1.2												+	+									+		+	+	
ОК1.3																					+	+			+	+
ОК1.4																							+			+
ОК1.5													+												+	
ОК2.1									+		+								+				+	+	+	
ОК2.2									+		+		+										+	+	+	
ОК2.3									+										+						+	
ОК2.4	+	+	+	+													+								+	
ОК2.5			+																+						+	+
ОК2.6	+																+									+
ОК2.7	+		+	+	+											+	+	+								
ОК2.8								+	+	+	+								+	+	+	+			+	
ОК2.9								+	+	+	+								+	+	+	+	+		+	
ОК2.10	+		+			+										+										
ОК2.11	+		+	+	+	+									+			+		+		+			+	
ОК2.12	+		+	+	+	+									+		+	+								
ОК2.13								+	+	+	+								+	+	+	+	+		+	
ОК2.14		+															+								+	+
ОК2.15	+		+			+										+									+	
ОК2.16								+	+	+	+								+	+	+	+	+		+	
ОК2.17	+		+		+	+									+	+		+		+	+	+	+		+	
ОК2.18								+	+	+	+						+		+	+	+	+	+		+	
ОК2.19	+		+	+												+	+	+								
ОК2.20							+				+			+					+	+			+		+	
ОК2.21	+		+		+											+	+									
ОК2.22	+		+		+											+										
ОК2.23	+	+			+	+												+								
ОК3.1	+		+		+										+		+									+
ОК3.2	+		+		+										+						+					+
ОК3.3	+		+		+									+	+								+			+
ОК3.4	+		+		+									+	+						+					+
ОК3.5	+		+		+														+							+
ОК3.6							+	+	+	+	+								+			+				
ОК3.7							+				+								+	+		+	+			

OK3.8								+	+	+	+								+	+		+	+			
OK4.1	+	+			+	+	+						+		+											
OK5.1	+	+	+	+	+	+	+							+	+				+							
OK5.2								+	+	+	+								+	+	+	+				